

Số: 06/2023/QĐST-VDS

Nha Trang, ngày 15 tháng 3 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ NHA TRANG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: Bà Bùi Nguyên Châu

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Võ Thu Thủy

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Nha Trang tham gia phiên họp:
Bà Đinh Thị Bích Hương – Kiểm sát viên

Ngày 15 tháng 3 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 04/2023/TLST-VDS ngày 14 tháng 02 năm 2023, về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 09/2023/QĐST-VDS ngày 06 tháng 3 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Trịnh Thị Ngọc T

Địa chỉ: Số 23D Thái N1, phường Phước T2, thành phố N, tỉnh K.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Ông Nguyễn Trọng T1

Địa chỉ: Số 40, tổ 11 Tây N, phường Vĩnh Hòa, thành phố N, tỉnh K.

2. Ông Nguyễn Trọng H

Địa chỉ: Số 23D Thái N1, phường Phước T2, thành phố N, tỉnh K.

3. Ông Nguyễn Trọng H1

Địa chỉ: Số 23D Thái N1, phường Phước T2, thành phố N, tỉnh K.

4. Bà Nguyễn Thị Ngọc H2

Địa chỉ: Số 23D Thái N1, phường Phước T2, thành phố N, tỉnh K.

5. Ông Nguyễn Trọng H3

Địa chỉ: Số 23D Thái N1, phường Phước T2, thành phố N, tỉnh K.

6. Ông Nguyễn Trọng L

Địa chỉ: Số 23D Thái N1, phường Phước T2, thành phố N, tỉnh K.

Các đương sự đều có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và quá trình tố tụng, bà Trịnh Thị Ngọc T trình bày:

Cha chồng bà là ông Nguyễn Trọng L1 (sinh năm 1920). Ông L1 có hai người con là ông Nguyễn Trọng T1 (sinh năm 1953) và ông Nguyễn Trọng Đ (sinh năm 1956, mất năm 2016). Bà và chồng là ông Nguyễn Trọng Đ có 05 người con là Nguyễn Trọng H (sinh năm 1982), Nguyễn Trọng H1 (sinh năm 1984), Nguyễn Thị Ngọc H2 (sinh năm 1987), Nguyễn Trọng H3 (sinh năm 1989) và Nguyễn Trọng L (sinh năm 1991).

Ông Nguyễn Trọng L1 hiện nay tuổi cao sức yếu, không còn minh mẫn, mọi hoạt động trong cuộc sống hằng ngày đều cần có người giúp đỡ, không còn nhận thức và làm chủ được hành vi của mình. Ông L1 hiện nay đang được bà và con gái là Nguyễn Thị Ngọc H2 trực tiếp chăm sóc. Bà T yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Trọng L1 mất năng lực hành vi dân sự và để cho cháu gái Nguyễn Thị Ngọc H2 làm người giám hộ hợp pháp của Ông L1.

Quá trình tố tụng, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là ông Nguyễn Trọng T1 trình bày: Cha mẹ ông là ông Nguyễn Trọng L1 và bà Dương Thị Tấn (mất năm 1959). Cha mẹ ông có hai người con là ông và ông Nguyễn Trọng Đ (sinh năm 1956, mất năm 2016). Tình trạng sức khỏe của cha ông như em dâu là bà Trịnh Thị Ngọc T trình bày. Bản thân ông tuổi cao và không sống chung nên không đủ điều kiện chăm sóc cho Ông L1. Ông đồng ý việc bà T yêu cầu tuyên bố Ông L1 mất năng lực hành vi dân sự và để Bà H2 làm người giám hộ hợp pháp cho Ông L1.

Quá trình tố tụng, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là ông Nguyễn Trọng H3 trình bày: Ông thống nhất với lời trình bày của mẹ ông là bà Trịnh Thị Ngọc T, đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Trọng L1 mất năng lực hành vi dân sự. Trước đây ông không đồng ý để bà Nguyễn Thị Ngọc H2 là người đại diện hợp pháp của Ông L1. Tuy nhiên, hiện nay ông đã thay đổi ý kiến, đồng ý để Bà H2 là người đại diện hợp pháp của Ông L1.

Quá trình tố tụng, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là ông Nguyễn Trọng H, ông Nguyễn Trọng H1, bà Nguyễn Thị Ngọc H2 và ông Nguyễn Trọng L trình bày: Thống nhất với lời trình bày của bà Trịnh Thị Ngọc T, đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Trọng L1 mất năng lực hành vi dân sự và đồng ý để bà Nguyễn Thị Ngọc H2 là người đại diện hợp pháp của Ông L1.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Nha Trang phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự như sau:

Về tố tụng: trong quá trình thụ lý, giải quyết việc dân sự và tại phiên họp, Thẩm phán, Thư ký đã thực hiện đúng theo quy định của Bộ luật Tố tụng Dân sự.
Về nội dung: Đề nghị chấp nhận yêu cầu của bà Trịnh Thị Ngọc T về việc tuyên

bố ông Nguyễn Trọng L1 mất năng lực hành vi dân sự. Bà Nguyễn Thị Ngọc H2 là người giám hộ cho Ông L1. Trong phạm vi giám hộ, Bà H2 được thực hiện các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của pháp luật đối với người giám hộ. Bà T thuộc trường hợp được miễn lệ phí Tòa án theo quy định pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Nha Trang nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng:

Ông Nguyễn Trọng L1 là người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự, hiện đang cư trú tại thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa. Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng Dân sự, việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa.

Các đương sự đều có đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự. Căn cứ Điều 367 của Bộ luật Tố tụng Dân sự, Tòa án tiến hành phiên họp vắng mặt các đương sự.

[2] Về nội dung yêu cầu:

Các đương sự thống nhất thừa nhận hiện nay ông Nguyễn Trọng L1 (sinh năm 1920) đã tuổi cao sức yếu, không còn minh mẫn, mọi hoạt động trong cuộc sống hằng ngày đều cần có người giúp đỡ, không còn nhận thức và làm chủ được hành vi của mình. Việc bà Trịnh Thị Ngọc T yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Trọng L1 mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị tuyên bố bà Nguyễn Thị Ngọc H2 là người giám hộ hợp pháp cho Ông L1 được những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là các ông, bà Nguyễn Trọng T1, Nguyễn Trọng H, Nguyễn Trọng H1, Nguyễn Thị Ngọc H2, Nguyễn Trọng H3 và Nguyễn Trọng L đồng ý.

Theo quy định tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự: “1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần...”.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 25/KLGD ngày 28/02/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đối với ông Nguyễn Trọng L1, sinh năm 1920, nơi thường trú 23D Thái N1, phường Phước T2, thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa thì:

1.1 Kết luận về y học: Hiện tại đương sự bị bệnh: Sa sút trí tuệ tuổi già + Suy kiệt (F00.1 + E41 – ICD 10).

1.2 Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện tại đương sự mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Do đó, yêu cầu của bà Trịnh Thị Ngọc T về việc tuyên bố ông Nguyễn Trọng L1 mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ chấp nhận.

[3] Về chỉ định người giám hộ:

Ông Nguyễn Trọng L1 có vợ là bà Dương Thị Tấn (mất năm 1959). Ông L1 có hai con là ông Nguyễn Trọng T1 (sinh năm 1953) và ông Nguyễn Trọng Đ (sinh năm 1956, mất năm 2016). Ông Nguyễn Trọng Đ có vợ là bà Trịnh Thị Ngọc T (sinh năm 1958) và 05 người con là Nguyễn Trọng H (sinh năm 1982), Nguyễn Trọng H1 (sinh năm 1984), Nguyễn Thị Ngọc H2 (sinh năm 1987), Nguyễn Trọng H3 (sinh năm 1989) và Nguyễn Trọng L (sinh năm 1991).

Ông Trình hiện không cư trú cùng Ông L1, đã lớn tuổi, không có khả năng chăm sóc Ông L1. Bà Nguyễn Thị Ngọc H2 là cháu ruột Ông L1, sống chung và chăm sóc Ông L1 từ trước đến nay. Ông Trình từ chối là người giám hộ cho Ông L1 và đề nghị Tòa án chỉ định bà Nguyễn Thị Ngọc H2 là người giám hộ cho ông Nguyễn Trọng L1. Các đương sự còn lại đều thống nhất đề nghị Tòa án chỉ định bà Nguyễn Thị Ngọc H2 là người giám hộ cho ông Nguyễn Trọng L1.

Xét thấy, bà Nguyễn Thị Ngọc H2 là cháu ruột ông Nguyễn Trọng L1, trực tiếp chăm sóc cho Ông L1 từ trước đến nay. Bà H2 có năng lực hành vi dân sự đầy đủ, có đủ các điều kiện của cá nhân làm người giám hộ theo quy định của Điều 49 Bộ luật Dân sự. Do đó, đề nghị chỉ định Bà H2 là người giám hộ cho Ông L1 là có cơ sở để chấp nhận.

[4] Về lệ phí: Bà Trịnh Thị Ngọc T thuộc trường hợp được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, các Điều 149, 367, 370, 371, 376, 377 và 378 của Bộ luật Tố tụng Dân sự;

Căn cứ vào các Điều 22, 46, 47, 48, 54 và 57 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ vào khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Trịnh Thị Ngọc T

Tuyên bố: Ông Nguyễn Trọng L1, sinh năm 1920, địa chỉ: 23D Thái N1, phường Phước T2, thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa mất năng lực hành vi dân sự.

Chỉ định bà Nguyễn Thị Ngọc H2 là người giám hộ hợp pháp cho ông Nguyễn Trọng L1. Trong phạm vi giám hộ, Bà H2 được thực hiện các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của pháp luật đối với người giám hộ.

2. Về lệ phí: Bà Trịnh Thị Ngọc T phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm, nhưng bà thuộc trường hợp được miễn nộp lệ phí theo quy định tại khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số

326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016. Hoàn lại cho bà Trịnh Thị Ngọc T số tiền 300.000 đồng tạm ứng lệ phí đã nộp theo Biên lai thu tiền số AA/2021/0011003 ngày 10/02/2023 của Chi Cục Thi hành án Dân sự thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết. Quyết định có thể bị kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm theo quy định của pháp luật.

Quy định chung: Trường hợp quyết định được thi hành theo Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 của Luật Thi hành án Dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án Dân sự.

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- TAND tỉnh Khánh Hòa;
- VKSND TP Nha Trang;
- Chi cục THA DS TP Nha Trang;
- Lưu án văn;
- Lưu hồ sơ.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Bùi Nguyên Châu